

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANA” Suc. I-goara
Inscris în Trib. 5 III. sub Nr. 50.1939

Onor. Biblioteca Palatului Cultural
ARAD

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

Diracția 16-00
Redacția 50-62
Administrația 14-69
Tipografie 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

TURCIA REZISTÂND PRESIUNILOR ENGLEZE, PERSEVEREAZĂ ÎN NEUTRALITATE

Sovietele urgentează lichidarea chestiunii poloneze

Situația politică

În cercurile politice internaționale este comentat pe larg articolul scris Sâmbătă în „Pravda”, în care guvernul polonez emigrat este atacat. Observatorii aliați din Moscova sunt de părere că acest articol este crăciul unor noi schimbări în atitudinea guvernului sovietic față de problema poloneză. Tratatul de pace de cinci săptămâni între statele majore ale Angliei și Turciei, pentru predarea pe o perioadă durată — după cum au cerut englezii — a unor baze aeriene pe teritoriul turc, în condiții asemănătoare cu cele din 1918, au fost rupte. În această privință, presa suedeză relevă că Turcia nu are nici dorința și nici voința să intre în război și nici nu intenționează să cedeze aliaților puncte de sprijin. Într-o declarație de presă recentă, d. Roosevelt a fost întrebat dacă Statele Unite vor găsi o cale să recunoască comitetul francez de eliberare, drept un guvern francez. Președintele american a ocolit întrebarea, răspunzând că singurul lucru de discutat este metoda de administrație în spațiile liniilor, în eventualitatea ocupării aliațe a Franței. Președintele asociației muncitorești bulgare, Ivan Popoff, a adresat un apel către guvernul bulgărilor, rugând în încheiere să strângă rândurile și să se aștepte încercări de soartă și mai grele.

D. Massarik s'a înapoiat la Londra după vizita sa în America

Geneva, 14 (Rador). — După cum anunță agenția „Exchange Telegraph”, D. Massarik s'a înapoiat la Londra după absența de trei luni. În ziua de 4 Februarie d. Massarik a primit de d. Roosevelt.

Guvernul din Ciung King își mută sediul

Banking, 14 (Rador). — Agenția Press anunță că guvernul din Ciung King are de gând să strămută sediul guvernului la Cengtu, vechea capitală a provinciei Suicinan. Pregătirile au început.

Forțele au suspendat apariția unui ziar din Brindisi

Geneva, 14 (Rador). — După cum anunță serviciul britanic de informații, forțele aliate de ocupație din sudul Italiei au interzis apariția ziarului „Unione” din Brindisi.

Această măsură a fost motivată de faptul că numitul ziar a adus laude lui Mussolini și a publicat unele critici la adresa cenzurii aliaților.

Un comandant britanic pentru Irak și Iran

Geneva, 14 (Rador). — După cum anunță serviciul britanic de informații, generalul de divizie Sir Arthur Francis Ch. a fost numit comandant șef la comandamentul pentru Irak și Iran.

Ankara, 14 (Ep.) — Acum se poate spune, că englezii timp de șase săptămâni au forțat intrarea în război a Turciei precum și cedarea de baze aeriene turcești și că această încleștare după constatăriile corespondentului din Ankara a ziarului „Times” a ajuns la un punct mort. În tot timpul acestor tratative presa turcă probabil în urma influențelor oficiale a tăcut. Deși se putea ceti din preocuparea nervoasă a diplomaților și militaților britanici că, cu prilejul acestor tratative s'au desbatut decizii foarte importante. După ce acum cercurile engleze au dat secretul publicității, presa turcă se ocupă deosebit de constatăriile corespondentului ziarului „Times” informația căruia probabil a fost verificată de ambasadă. Ziarele turcești se întorc din nou împotriva susținerii corespondentului britanic, că zărele turcești sunt în permanentă pregătite pentru intrarea în război, în timp ce protestul populației împotriva războiului este mereu.

Față de acestea se declară aici că președintele statului român își idatorește popularitatea neobișnuită în rândurile populației politice lui consecvențe de pace. Chiar și susținerile britanice, că nu se poate aștepta la o reacție puternică militară a germanilor în cazul intrării în război a Turciei, este respinsă de zărele turcești prin faptul că forța militară a Reichului din Balcani trebuie judecată foarte pozitiv.

TURCIA VA RISCA DACĂ INTRĂ ÎN RĂZBOIU ÎMPOTRIVA GERMANIEI

Dacă Germania este așa de tare încât britanicii sunt nevoiți a apela la ajutorul

Sovietele se grăbesc să soluționeze definitiv așa zisa problemă poloneză

GENEVA, 14. (Rador). După cum anunță corespondentul din Moscova al agenției Reuter, Harold King, violența atacat de ziarul „Pravda” împotriva guvernului polonez emigrat din Londra, pare să infirmare definitiv orice posibilitate de soluționare a problemei poloneze pe cale de negocieri și lasă să se prevadă că guvernul sovietic se gândește acum la alte posibilități pentru soluționarea acestei probleme.

Articolul din „Pravda” constată Ha-

Guvernul polonez emigrat atacat violent de presa din Moscova

STOCKHOLM, 14. (Rador). DUPA CUM ANUNȚĂ DIN MOSCOVA SERVICIUL BRITANIC DE INFORMAȚIUNI ZIARUL „PRAVDA” A PUBLICAT SÂMBĂTĂ UN ARTICOL NESEMENAT ÎN CARE A ATACAT MAI

altor state pentru a lupta împotriva ei, atunci este clar că lumina zilei că pentru Turcia intrarea în război împotriva Germaniei va însemna un mare risc. Deosebit de aspru se întorc zărele turcești împotriva formulei corespondentului ziarului „Times” că Anglia trebuie să aibă în vedere în ce proporția necesită Turcia material de război.

Ziaristul anglofil Valman a declarat cu acest prilej în ziarul „Watan” că stabilirea necesității și a proporției învării depinde numai de Turcia. Cu toate acestea din partea engleză s'a livrat material necorespunzător atât din punct de vedere calitativ sau cantitativ.

ANGLIA TRAEȘTE CU ILUZIA CĂ TURCIA VA INTRA ÎN RĂZBOIU

Cercurile politice din Ankara se întrebă în mod natural de rosiul și scopul articolului din „Times” se crede că în primul rând este scris pentru a alimenta în Anglia iluzia poporului englez cu privire la intrarea iminentă a Turciei în război iar pe de altă parte în el se vede un început de nouă metodă de presiune a Angliei asupra Turciei. Această presupunere se bazează înainte de toate pe un comentariu al agenției britanice „Reuter” care anunță întreruperea tratativelor anglo-turcești. În acest comentariu s'a spus că unele cercuri aliate sunt în credința că Turcia nu are intenția de a-și îndeplini obligațiile provenite din pacte cu toate a făcut declarații pentru aceste alianțe. Față de această amenințare, presa turcă constată cu un deosebit interes că Marea Britanie din parte-i nu a prea satisfăcut obligațiilor ei.

old King, depășește toate manifestările de până acum. Conducătorii sovietici sunt foarte nemulțumiți de atitudinea guvernului polonez emigrat. Ei sunt de părere că s'au „sărduțit neîncetat și cu toată sinceritatea să găsească o soluție realistă și potrivită, dar guvernul polonez a răspuns printr-o atitudine evazivă și negativă la propunerile lor recente. În consecință, guvernul sovietic se gândește să soluționeze definitiv așa zisa problemă poloneză”.

VIOLENT CA TOTDEAUNA GUVERNUL POLONEZ EMIGRAT DIN LONDRA, TITLUL ARTICOLULUI ESTE „TRIBULĂȚIILE DUȘMĂNOASE ALE GUVERNULUI POLONEZ DE EMIGRAȚI CAMUFLATE SUB CUVINTE

PUNEREA ÎN APLICARE A BAZELOR REVOLUȚIEI FASCISTE

— Aplicarea legii de socializare a întreprinderilor —

MILANO, 14 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică:

D. Pavolini secretar general al partidului republican fascist a trimis o circulară tuturor conducătorilor provinciali în care se atrage atenția asupra importanței legii de specializare a întreprinderilor și subliniază că această lege pune

în aplicare bazele revoluției fasciste. Legea materializează punctul de vedere reprezentat de Duce, după care epoca actuală este evul muncii și că munca trebuie să fie subiectul și nu obiectul economiei. Legea reprezintă o dată istorică pentru lumea muncitoare.

DE PRIETENIE”. ÎN ARTICOL SE MAI SPUNE PRINTRE ALTELE CĂ „GUVERNUL POLONEZ DELA LONDRA A PIERDUT ORICE SIMȚ AL REALITĂȚII, TRAIIND ÎNTR-O LUME MISTERIOASĂ ȘI DISTRUGÂND ORICE LEGATURĂ ÎNTRE EL ȘI POPORUL POLONEZ. IMPERIALIȘTII POLONEZI SOCOTESC POPORUL SOVIETIC CA INAMIC ȘI NIMICIREA RUSIEI SOVIETICE AR FI BINE VENITA PENTRU EL. GUVERNUL POLONEZ NU ARE ÎN POLONIA NICI O ORGANIZAȚIE REVOLUȚIONARĂ”.

Rusia desminte încheierea unui acord comercial cu Bulgaria

BUCUREȘTI, 14. S. P. P. transmite: Radio Moscova a desmintit știrile privitoare la încheierea unui acord comercial între Uniunea Sovietică și Bulgaria.

Agenția TASS este autorizată să declare că știrea este absolut neîntemeiată.

În partidul laburist sunt vii discuții cu privire la disciplina membrilor

Geneva, 14 (Rador). — O telegramă din Londra retransmisă de agenția DNB anunță:

„Manchester Guardian” scrie că în partidul laburist sunt vii discuții cu privire la disciplina din partid. Zilele trecute comisiunea administrativă a partidului a pus spre aprobare membrilor grupului parlamentar o propunere cu două puncte principale:

Supunere necondiționată a tuturor membrilor la măsurile luate de comitetul administrativ.

Membrii comisiei administrative care se găsesc în Camera Comunelor nu vor putea vota sau vorbi împotriva unei rezoluții a partidului. Dacă totuși se va întâmpla vreun caz, autorul va fi exclus din comitet. După cum se mai comunică membrii fracțiunii parlamentare a partidului laburist nu s'au putut pune de acord nici asupra acestei rezoluții.

Intrevedere între dnii Menemencioğlu și von Papen

BUCUREȘTI, 14. — S. P. P. TRANSMITE: DIN ANKARA SE COMUNICĂ ȘTIREA CĂ D. VON PAPAN, AMBASADORUL GERMANIEI ÎN TURCIA, A AVUT VINERI O CONVORBIRE MAI INDELUNGATĂ CU D. MENEMENCIOĞLU, MINISTRUL DE EXTERNE AL TURCIEI.

ACEASTĂ CONVORBIRE ESTE PRIMA PE CARE D. VON PAPAN, A AVUT-O DUPĂ INAPOEREA SA DIN CONCEDIUL PETRECUT ÎN PATRIE.

CONVORBIREA COINCIDE CU ACENTUAREA TRATATIVELOR ANGLOTURCE CU PRIVIRE LA INTRAREA TURCIEI ÎN RĂZBOI.

Programul partidului fascist este realizat cu toată rapiditatea chiar în vreme de război. În prezent Mussolini duce națiunea la luptă și la onoare.

Ora actuală cere: Toți să se adane în jurul Ducelui punându-și viața în luptă fără ezitare pentru câștigarea victoriei.

CORURILE MUNCITOREȘTI LA ÎNTEPRINDERILE INDUSTRIALE

Nu toate fabricile au — în Timișoara și Banat — coruri, alcătuite din muncitori și din funcționari. Dar, încetul cu încetul, corul apare întâi în întreprinderile mari și după aceea — prin imitație și prin râvnă — întreprinderile industriale mai mici își organizează corurile de muncitori și angajați. Nu este nevoie să se argumenteze utilitatea artistică a corului muncitoresc în primul rând pentru muncitorii înșiși. Muncitorul român — fiindcă este român — iubește muzica și dacă el nu poate participa personal într-o formație corală, ascultă cu bucurie când i se cântă cântece dragi și plăcute sufletului și inimii lui.

Se cunoaște, după aceea, influența educativă, pe care o au corurile înurând ele înundă cu cântările executate conștiința ascultătorului, cu melodii și motive muzicale, care toate transformă pe om și îi crează atitudini și avânturi. Marile mișcări istorice s'au făcut înovărite de melodii, cântate colectiv de către ostași, muncitori și țărani. Sunt cântece care au influențat epocile istorice. Avem o literatură muzicală a muncitorilor, a nobilimii, a clasei clericale, a burgheziei care și-a făcut revoluția în 1789, și a clasei muncitorești, care și-a făcut luptele sociale mereu cu cântece și muzică. Istoria este imensitatea de evenimente cântate. Dar niciărei ca în muzica țărănească nu s'a conservat frumusețea sufletului național, ca în folklorul țărănesc, unde — mai ales la români — se păstrează exprimate în melodii, toate idealurile românești de cultură, de dreptate, de vitejie și de umanitate creștinească. Corul muncitoresc — în asemănare cu cel țărănesc — are această vocație patriotică — să cânte cântecul patriei, care este cel mai scump, mai expresiv și mai înălțător.

Cu această înțelegere a corurilor muncitorești — întreprinderile industriale organizează coruri de muncitori. Fabrica Industria Lănei, Fabrica de mătasi, Standard — de piroapi, Industria română de piele, Bozsak — art. de fier, Texta, Romitex și, poate chiar și altele, au coruri care se prezintă la serbările întreprinderilor cu cântări patriotice.

De sigur, corul Industriei Lănei este de o formație excepțional de bună și meritoasă. Organizat de neobositul prof. de muzică d. Seviici, asistat de angajații fabricii d-nii Toma Răia, Romescu Ion, Trajan Pelici și Elena Petrovici, acest cor numără elemente de o mare calitate artistică. Fabrica are mulți angajați și selecționarea se poate face cu succes. Acest cor se prezintă la șezătorile culturale, alcătuite de „Muncă și Lumină” în

colaborare cu Indrumarea culturală a fabricii — cu cântece religioase, naționale și patriotice, care sunt executate impecabil de membrii corului în număr de 70 de înși, muncitori și muncitoare. Așa cum evoluează în calitate și în voință de a se manifesta artistic, corul Industriei Lănei în curând se va prezenta publicului mare cu un concert demonstrativ și anume: să arate că muncitorii sunt dornici de muzică și capabili a o realiza în cântări artistice și că educația muncitorului român se face mai cu succes și mai înălțător prin răvna colectivă și artistică a tuturor — ca *activitate teatrală* — prin care fiecare vrea

Cronica literară

Zaharia Stancu: „Anii de fum”

D. Zaharia Stancu are un nume care a impus o notă de valoare și originalitate în poezia românească. Așezându-se la evoluția sa lirică, după „Poeme simple”, „Albe”, „Clopotelul de aur”, „Pomul roșu” și „Zărba fiarelor”, nu ne-a surprins apariția acestui ultim volum intitulat atât de sugestiv „Anii de fum” era un drum firesc la care vrâmbănevrând D. Zaharia Stancu trebuia să ajungă.

Poet de reale posibilități, robust în expresia sa lirică, d-sa a atins în această ultimă etapă adevărate investigații launtrice. De unde până mai ieri poezia sa se desvolga în cadrul unui peisaj terestru, oarecum forțat, în „Anii de fum” nota interioară coplescește peste tot cu gravitatea unei orge sufletesti perfect acordate. Are d. Zaharia Stancu are o mare subtilitate launtrică, o admirabilă și aristocratică țintă artistică.

Iată în noul volum, după atâtea așteptări, adevăratul poet, cu darul plin de suie și de arome a poeziei, cu roadele ce s'au pârșit bine în căldura cea mare a vieții, a realității. Fiindcă ce altceva este această admirabilă poemă intitulată „Pomul vieții” decât o retrospectivă minunată asupra vieții care a trecut, asupra înfrângerilor și zădărniciilor ei, cu „pineretea lacrimă de poveri — cum ar spune Umberto Saba — care până la urmă nu rezistă și plânge de melancolie”.

„Anii de fum” sunt în prima parte o reeditare a poemelor din „Zărba fiarelor” cu adaosul a 24 poeme noi; Poemul de cea mai mare dimensiune „Buna Vestire” cantine o doză puternică de amărăciune în fața destinului vieții și o resămănare în așteptarea implacabilei morți Ciâm:

„Rupem un fruct din pomul vieții,
Gâlbui, amarul,
Mai rupem un fruct din pomul vieții,
Un pumn de pulbere — aurie furăm, mai
[furăm.]”

„MAGYAR CSILLAG” SCRIE...

În revista „TRANSILVANIA NOASTRĂ” a poetului ardelean Ion Th. Ilea, cetim următoarele:

„Sub semnătura publicistului binecunoscut, Iuliu Ilyes a meritat, în revista bilingvă „Magyar csillag”, rândurile următoare:

„Fauna noastră, (a unguirilor n. n.) în străindutate, a devenit alarmantă. Trebuie să ne dăm seama că atunci când noi invocăm trecutul milenar, străinătatea ne întâmpină cu un zâmbet de milă!

„Care popor nu are o vechime de a mie de ani?”

„Și ce merit deosebit este în faptul acesta?”

„În Apus, numele de maghiar nu mai evocă imaginea unei națiuni ospitaliere, iubitoare de libertate, o națiune cavalerescă, ci ea este confundată cu o adunătură care alcătuiește un popor coroiit, insimulant, mincinos, laș, volnic, lăuduros și incult.

„În schimb, în conștiința națiunilor

se se exteriorizează în forme noi și neobișnuite.

Corurile muncitorești și-au câștigat dreptul la toată atenția și ajutorul din partea direcțiilor respective. Toate investițiile de bani — care sunt de nifil în raport de modeste în comparație cu marile bugete ale întreprinderilor industriale — trebuie sporite, deoarece regimul cultural pe care vrem să-l vedem la Fabrici și uzine, cuprinzând pe toți muncitorii, trebuie să devină realitate românească — cea mai meritoasă, pentru întregul colectiv al întreprinderii, dela director până la cel mai modest muncitor. GH. IV.

Din soarele proaspăt al dimineții
Mai răpim Timpului un sărut
Roșu fierbinte,
Ori poate-i răpim un sărut
Scorbăd gălbui, amarul,
Și drumul ne mână înainte
Spre marginea țării de somn și cenușă,
Spre tainica și neștiută usă —
Din marele, unicul lumii ulcior,
Gustăm, sorbim, ne îmbătam,
Și palizi ne strecurăm
Pe lângă înaltele ziduri ale morții”.

D. Zaharia Stancu prinde momentele active ale cugetului și sufletului puse de problema vieții, și nu viața în statica ei descriptivă sau în aspectele ei pur exterioare, ci esența conținutului de exemplu:

„Undeva se află marele pom al vieții.
Aprinși, setoși, înfrigurati
Te căntăm prin lume,
Și dincolo de lumea căntăm
Poate e un pom albastru răsturnat,
Cu rădăcinile înfrute în soare,
Ori poate e un pom mărunț,
Și țărare îl purtăm în noi
Cu rădăcinile în inimă —
Nimeni nu știe”.

Restul poemelor d-lui Zaharia Stancu sunt de natură erotică. Așa „Chloe” cultivă un sentimentalism de esență păgână care deține o sensibilitate stranie a poetului. Uneori eroismul său e „pan-sexual”, alături svăcnind de o austeritate clasică.

Din toate nu lipsește tonul muzical deosebit, original, care face arta, marea artă a d-lui Zaharia Stancu.

Iată de ce, „Anii de fum” e o carte de poezie mare. E una dintre cele câteva cărți de adevărată poezie din ultimii doi trei ani.

Petru Sfetca

NOTE

„TRANSILVANIA NOASTRĂ” DIRECTOR ION TH. ILEA

Săptămână de săptămâna apăsătoare București (Ed. Brătianu Nr. 913), în vista de înaltă ținută românească și intelectuală „Transilvania Noastră” poetului Ion Th. Ilea. În numărul 11, 13 Februarie 1943, semnează: P. S. Valeriu Traian, Episcopul Orăzii, ministrul apostolic; Ion Th. Ilea, Valeriu Carianopol, Grigore Bugarin, Corneliu Albu, Teodor Scarlat, Simion Victor P. Corin, Virgil Moln, Al. P. Octavian Bălănescu, Radu V. George, Petru Pop, N. O. Furlugiu, Ionel Neamțu, Vintilă A. Cortariu.

Desprindem din rândurile pline avânt ale P. S. S. Valeriu Traian următoarele:

„Au trecut mai mult de trei ani când Transilvania, leagănul neamului Românii, a fost sfâșiată în două.

Nedreptatea ce ni s'a făcut a fost greșală strigătoare la cer și cel mai năvrat și-a luat deja crâncena pedeapsă.

P. S. S. Valeriu Traian încheie: „Și precum s'a rostit justiția în viață, se va reurca, după suferință și lăstivirea Părintelui Cereș și a căsului, mult dorit, al refacerii simțului și aproprie.”

Să ne pregătim a ne face vrednicii hărul invierii după calvarul suferințelor”.

ANDREESCU SKELETY: „REGINA DUNAREANA”

La Opera Română din Craj-Timișoara se țin u țimele repetiții ale operii d. M. Andreescu Skelety „Regina Dunareana” (Strigoli). În rolurile principale s'au distribuit apreciații artiști: d. Livia Pop (Sarmiza), d. C. Ursulea (Magi), d. Almășeanu (Arald), d. Mazilu (Kebaldo). Direcția de scenă are însuși autorul, Premiera fixată pentru 1 Martie, este așteptată cu viu interes de publicul timișorean, date în atât valoarea recunoscută a compozitorului maestrului Andreescu Skelety, ca și aceea a distribuției cu care se prezintă această operă românească.

Foi volu

O lacrimă târziu

Figura Maicii Smara acum când părăsit se profilează întreagă și personalitatea ei singur care a caracterizat-o.

Vesnie entuziastă, s'a dăruit țării, sorisului, plină de energie, când mereu orizonturi noi, urcând mile succesului, sfidând mediocritățile și răutățile de care n'a fost cruțată, știință de puterea sufletului și a tălului ei.

Pentru femeia de astăzi, activă și triumful Maicii Smara, ar trebui fie semnificativ și acelaș timp pilon.

Deși n'a fost decât o învățătoare (au scris unele ziare) Maica Smara reușit prin energia, entuziasmul, pe naștină ei, să cunoască toate bucurii ascensiunii, ale gloriei prin sine, prin sine însuși.

În 1889 apare pentru prima dată soana Avneului o femeie, e Maica Smara, mulțimea adunată în sală nu știu să facă, să se entuziasmeze sau nu, că trebuie să se scandalizeze și apăsă cu furie. În 1899 reprezintă România la Viena la primul congres internațional pentru pace.

A dat literaturii peste 18 volume prinire care se găsesc nuvele, povești romane. A scris aproape în toate țările literare și-a risipit cu dărnice fletul, lăsându-ni-l întreg și cald opera bogată pe care ne-a dăruit-o.

GRIGORE BUGARIN

MIA MARIAN JALEA

Ciudățeni

Este ciudat lucru când vezi că a dispărut orice simț de omenie.

Cel tânăr nu mai respectă pe bătrâni. Rămâi surprins când nu vezi copilul ridicându-se și oferind locul unei femei bătrâne.

Rămâi consternat cum nu se respectă maternitatea și nu există nici o atenție pentru copilul neajutorat.

Privim deunăzi la o răscruce, unde agentul de circulație mână o paleță în roșu și albastru. Toată atențiunea pentru vehicule, dar nici o atențiune pentru pietoni și mai ales pentru o mamă care vâștepta să traverseze strada cu un cărușor.

Din cauza grabei sârmana a alunecat și căzut. Cu siguranță că pietrele aspre ale pavajului îi vor fi julit genunchii.

Cândva demult mă găseam într-un mare oraș din Occident unde într-o țară zisă a „Operei”, agentul de circulație are îndruma 12 străzi, află călare și-a ridicat brațul și a oprit întreaga circulație „în centrul lumii de pe atunci” și a losat să treacă un cărușor cu un copil și o mamă ce îl ducea.

De, dar acest lucru este chestiune de omenie și înțelegere.

Actualitatea

MARȘUL SLAV. Deia un timp încoace Moscova execută, întotdeauna după comunicatele importante, la Radio, marșul cântărilor de Ciaicovschi. Se vede, că acest marș va fi întrebuințat mult până la intrarea unui nou imn al Uniunii Sovietice...

REZISTENȚA FINLANDEI. Nici guvernul, nici poporul finlandez, care după toate cele petrecute până acum, se vede că este cu totul unit cu conducerea finlandeză — nu se intimidă de bombardamentele sovietice, care acompaniază presiunile politice. În Finlanda se știe că o căutare înseamnă, sovietizare. Și sovietizarea înseamnă luptă de clasă până atunci, când elementul burghez nu este cu deosebire exterminat. Nu regimurile — în prezentarea lor teoretică și idealizată sunt bune — ei mijloacele prin care se realizează ele. Regimul liberal este splendid în teorie. Când lumea nu a fost sedusă de doctrina liberalo-democratică a enciclopediștilor...

DECORAREA REGIMENTELOR. Mai multe regimente românești sunt decorate cu semnele marilor distincții pentru meritul lor întru apărarea țării și a demnității noastre naționale. Decorarea din partea Majestății Sale Regelui Mihai exprimă dragă admirație a neamului românesc pentru fiii săi luptători, cari sacrifică Patria și tinerețea lor știind că gloria Patriei precum și apărarea drepturilor ei sfinte se fac cu mari și solemne sacrificii. Onoarea regimentelor decorate se strălunge real și simbolic asupra tuturor călătorilor — ceea ce înseamnă, că fiecare român trebuie să fie vrednic de măreția ostașilor români, precum și de atenția înaltă Regelui nostru, Români, cari simt că au conștiința românească, se bucură de aceste solemnități ostășești și bucurându-se suflet, se înalță în cinste și se spiritualează în euget. La fel, — cei nevrednici, cari în aceste zile au gânduri de procopșire personală, se văd — prin contrast — excluși din marile serbări ale mândriei naționale.

EDUCAȚIA FIZICĂ. Consiliul de Paștronaș se ocupă mult și cu educația fizică a tinerilor, pe cari această instituție are sub îngrijirea sa. Educația fizică este în timpurile aceste, evident, nu scop în sine, ci pregătire de plămădire a unei generații de români sănătoși și viguroși, cari au menirea națională de a însănătoși prin propria lor sănătate viața postbelică a poporului român. Noi nu odată am arătat pe câmpurile de studii și de observațiuni, că regimurile politice din trecut au dat poporului românitatea de a se da la pasiuni și patimi, care duceau inevitabil la o degenerare. fi înaintea de toate. Principiul acela al libertății omului, care se exprimă, prin cuvintele: de eu mine ce vreau. — a făcut mult rău poporului nostru popular. Acum românul trebuie să fac cu mine ce vrea Patria mea. Și în viața nu vrea rău fiilor săi. Educația fizică este de care o împune fiilor săi Patria românească, fiindcă să crească pe românul nou acela care este neprihănit în sufletul său național și fără niciun defect în vigoarea trupului său.

Comloșul Mare centru de cuminenție și hărnicie românească

Dintre cele câteva comune românești, din Banat, cari pot fi puse alături de orice alte comune din țările agricole apusene, face parte și comuna: Comloșul-Mare. Așezată la o depărtare de 1 km. de granița sârbească și la circa 25 km. de cea ungurească, strămoșară între comune puternice șvabești, cari în timpurile trecute au căutat să pătrundă în hotarul ei cumpărând pământul pe un preț cu mult mai mare decât cel curent, totuși, datorită dărzeniei bufanilor cari o stăpânesc, s'a dezvoltat la pas cu satele vecine șvabești, cari au avut me-

munele lașnice șvabești, au fost mutate la Jimbolia. Din punct de vedere edilitar, comuna este orânduită pe ulițe drepte, cu case la irum, arătând mai mult, a orăș, decât a sat. Curățenia caselor văruite întotdeauna, cu trotuare de cărămidă arsă, cu arbori pe lângă șanțuri, pe bună dreptate îndreptățeste pe străini să creadă că se găsesc într'una dintre puținele noastre comune românești cu aspect apusean. Gospodăriile comunei au fost în număr de rânduri vizitate de excursio-

acesta, ca și în anul trecut începerea acestor cursuri în ziua de 2 Februarie crt., cari vor dura până în 20 Martie.

Cursurile au loc la sediul „Bunilor Gospodari” din comună, în toate diminețile după masă. Conferențiarilor contrar sistemului din anul trecut, anul acesta vor ține prelegeri practice. În programul d-sale, pr. dr. Ștefan Cioroian și-a fixat o expunere a inventarilor de seamă. O traducere pe înțelesul tuturor, a marilor revoluționari ai mecanicii, prin invențiile cărora s'a putut ajunge și în agricultură la sistemul mecanic.

În această sală a ținut a doua conferință a d-sale și d. Nicolae Ivan, redactor a ziarului „Dacia”, în fața unui public cuminte, care cu toate că în cele mai multe cazuri are ideje de cele expuse de conferențiar, ascultă conferențiarul până la sfârșit.

Toate acestea le spun, despre acest vrednic țaran, care merita pe bună dreptate elogiu meu, deoarece cartea pe care o cetește el azi o poate citi fără de nicio rezervă orice intelectual. Biblioteca pe care am avut fericirea să o văd la condeierul bănațean, din Comloș: Ghiță Bălan-Șerban, poate sta în cabinetul cri-cărui secretar de stat. Algearea cărților, cu toate că nu sunt prea multe din acelaș compartiment, totuși sunt destule atunci când vrea să se documenteze într'o privință oarecare. Cu toate acestea Ghiță Bălan Șerban, — și ca el o seamă de țărani din comună — vara este cel mai destoinic plugar. El știe că temelie de bază a existenței plugăriei este munca, astfel că pentru carte sunt rezerve numai cele 5 luni, când încetează activitatea agricolă.

NU INTINDEREA HOTARULUI, CI HARNICIA TARANULUI A ADUS BUNASTAREA IN COMUNA

Cu toate ca țaranului acestei comuni îi place să fie documentat în toate cele cărturărești- holdele sale sunt atât de lucrute, încât buruiana nu se găsește în ogoarele sale. Cu ocazia unei excursii a Facultății de Agronomie din București, ajungând vorba la plivitul buruiii din grâu, pentru care profesorii credeau că se cheltuiește foarte mult de comună, agricultorii au mărturisit, că în urma ogorătuului des la ei nu mai crește buruiana, făcându-i astfel să înțeleagă secretul bunăstării din comună.

Comuna Comloșul Mare nu are un hotar prea întins, 8037 jughere de pământ, din care arabil este 6394, restul fiind grădini, vie, pășuni, pădure și 487 jughere improdusiv, pentru 5000 de suflete nu este mult, dacă hărnicia țaranului n'ar ști să fotoscască orice bucățică. Mulțumiți omului care a sfințit locul, fama acestei comune este atât de răspândită.

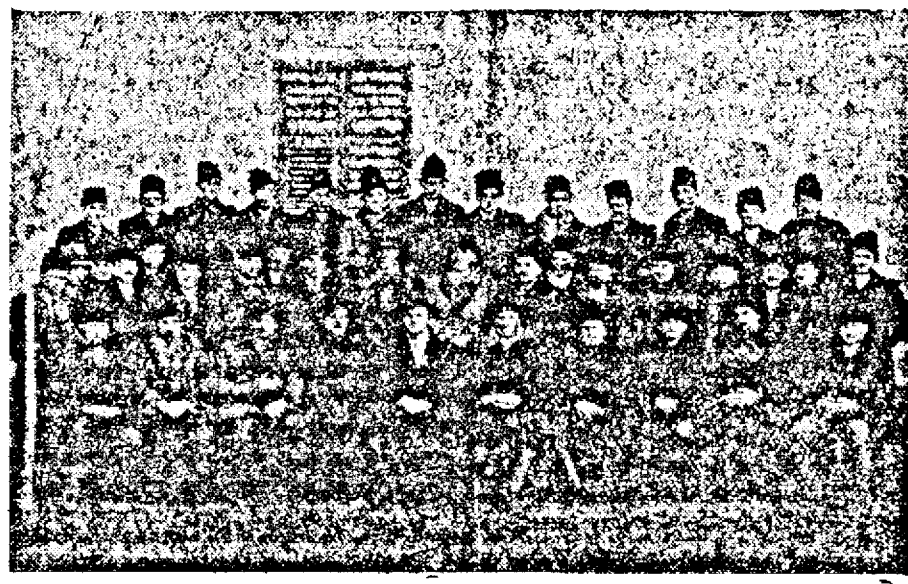
Pentru ca pe viitor pământurile acestea să fie ferite și de inundări — astfel să se evite situația din 1911 când aproape 1/4 din hotar a fost sub apă — la intervenția Serviciului Apelor din Timișoara, Ministerul Lucrărilor Publice a aprobat 2 milioane lei pentru construirea de diguri și stavilare transversale pe valea „Galața”, cu scopul de a împrejmuji apele mari și de a apăra comuna în contra inundațiilor. Urmează ca în anul acesta să se execute dealungul acestei văi un canal pentru scurgerea apelor și pentru asanarea întregii văi fiind acum în studiu problema evacuării apelor din această vale sau peste teritoriul sârbesc, sau prin dirijarea lor spre sud la Boga-Veche, sau spre nord-vest la Aranca.

Atenția încordată cu care este urmărită activitatea satului de către instituțiile Statului și ajutoarele la timp pe cari le-a primit și le va primi și în viitor face că acest așezământ românesc să propășească tot mai mult. DOREL DRAGUESCU

Masă oferită în onoarea dlui prof. Walter Hoffmann

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: Vineri seara, Ministerul Propagandei Naționale a oferit o masă d-lui profesor Walter Hoffmann, cu prilejul plecării sale din țară.

Masa a fost prezidată de d. profesor Alexandru Marcu, ministrul subsecretar de stat al propagandei Naționale

Soc. „Bunii Gospodari” din Comloșul-Mare. În mijlocul lor d-nii: Nic. Ivan și Dorel Drăgulescu, redactori ai ziarului „Dacia”.

diu mult mai prietnic. Închizi ca într'o cetăție, comloșenii au rezistat ani de-a rândul întărind și convingențele pe rădăcinile din satele vecine, ocupate de șvabi. Familii, ca a Fleșerilor de exemplu, cari au fost ultimii români din Comloșul-Mic, la un moment dat, au trebuit să plece ne mai rezistând presiunii.

Acești snt românesc de graniță, numără circa 5000 suflete cu peste 1000 numere de case, dintre cari 745 familii cu 3297 suflete sunt ortodocși români. Vrso 700 suflete sunt români gr. catolici, iar restul romano-catolici (șvabi).

Biserica satului a fost zidită în anul 1194, iar pictura s'a făcut în 1850. În această comună românească, a protopopiatului Banat-Comloșului, cum i se spune, în secolul trecut a fost o raședință de plasă, judecătore, percepție etc., cari însă din interesul de a se întări co-

niștii veniți atât din străinătate, cât și din țară, făcând omate țărânilor din țara întreagă. Comloșul-Mare, Pesacul, Cenadul-Mare, Săcusăgiul, Pecica și Nădlacul, că au ajuns la poziția pe care o dețin azi în agricultura țării, se datorește pe lângă pământurile bune pe cari le au, țărânilor harnice cari întoarce ogoarele după cele mai noi sisteme de lucru. Pe comloșeni nu-i găsește soarele nici la răsărit și nici la apus în sat. În vremea lucrului câte o bătrână dacă mai apare pe ulițe.

CURSURILE TARANEȘTI

Țăranii, al căror nivel de cultură este foarte ridicat în raport cu restul țării, ascultă cu multă atenție cursurile țărănești ținute de intelectualii satului. Părintele protopop dr. Ștefan Cioroian, asistat de d. dr. George Acél, medic de circumscripție, și de d. Petru Mioc, subrevizor școlar, au inaugurat și în anul

D. general Gh. Potopeanu a fost numit conducător al Transnistriei

În urma situației militare actuale, care face necesară o unitate de conducere și coordonare administrativă în provincia dintre Nistru și Bug, d. Mare-

șal Ion Antonescu, Conducătorul Statului și comandant de căpetenie al armatei a dat următorul ordin:

Văzând ordonanțele No. 1 din 19 August 1941 și Nr. 4 din 17 Octombrie 1941 date la Marcele cartier General al Armatei:

Având în vedere nevoile apărării naționale și considerând zona de operațiuni militare, care cere ca în teritoriul ocupat dintre Bug și Nistru chestiunile de ordin operativ și măsurile administrative să de siguranță să fie supuse unui singur comandament.

ORDONAM:

Art. 1. Domnul General de Divizie Gheorghe Potopeanu, este investit cu depline puteri pentru conducerea și coordonarea întregii administrațiuni din teritoriul ocupat între Nistru și Bug, precum și a tuturor serviciilor administrative, unităților economice, exploatare și întreprinderilor de orice fel, pendinte de acea admin' rațiune.

Art. 2. Domnul General de Divizie Gheorghe Potopeanu va putea lua prin ordonanțe orice măsuri necesare pentru buna administrație și siguranța teritoriului. Va lucra în comun acord, conform dispozițiilor mele, cu Comandantul Militar local.

Art. 3. Funcțiunea de Guvernator civil de pe lângă Comandamentul de Căpetenie al Armatei din teritoriul ocupat dintre Nistru și Bug, încetează pe data prezentei ordonanțe. Dată în București la 29 Ianuarie 1944.

ANTONESCU

Mareșal al României și Comandant de Căpetenie al Armatei

Numirea d-lui general Gh. Potopeanu în acest post de mare răspundere constituie pentru acei care l-au cunoscut: ca militar distins și ca om de cultură, o deosebită încredere într-o totală îndeplinire a misiunii ce i s'a dat. Bănățenii în mijlocul cărora a trăit

câtăva vreme și unde a luat frumoasa acțiune a înființării unei filiale a Ate-neului Român la Timișoara, pe care o onorează cu președinția d-sale, urează noului conducător al Transnistriei sănătate și spor la muncă.

SPORT

Nouii asociații sportive rurale în județul Timiș-Torontal

Apelul Domnului General C. Deliceanu, prefectul județului și președintele Districului Polisportiv a găsit un puternic ecou în județ. Într-unul din numerele noastre trecute am relatat înființarea unor asociații sportive în județ, monite să contribuie la ridicarea elementului rural din punct de vedere fizic.

Acum suntem în măsură să anunțăm noui înjghebări în câteva comune și așezări în Munari, Secușigiu, Beba Veche, Cenadul Mare și Saravale.

În aceste comune s'au constituit societățile sportive, având următoarele comitate de conducere:

Munari: Președinte Raica Ignatie preot ort. rom., vicepreședinte Ionescu Savu inv. dir. școlar, Membri în comitet: Dimitrie Aldan primar, Clipsei Traian funcționar comunal, și Florii Ștefan ajutor de primar. Conducător tehnic inv. d.r. Ionescu Savu.

Secușigiu: Președinte Mihai Regep primar, Vicepreședinte Chirilă Grigorie inv. d.r. școlar, Membrii Petru Iorgovan primar, Leon Blaga preot, Lăpușca Gh.

inv. Conducător tehnic: Dinescu Soare și Petru Seba casier.

Beba Veche: Societatea Sportivă „Santinela”. Președinte: Dr. Pop Nicolae, Membri: Cpt. Pețescu Petre, Muntean Petru preot și Tomi Petru funcționar. Societatea sportivă a fost fondată de 50 persoane, în frunte cu conducătorii spirituali ai satului, meseriași, comercianți și plugarii luminați.

Cenadul Mare: Asociația Sportivă „Grănicerul”. Președinte: Dr. Virgil Popovici, Membri: Cpt. Lăteanu Nicolae, Dr. Aurel Săucan notar și Rădulescu Mircea. Conducător tehnic: Pescariu Traian. Delegat pentru recrutarea membrilor: Capotă Iosif. Și în această comună fondatorii au fost foarte numeroși, intrând pe cele mai de seamă persoane din sat.

Saravale: Președinte: Dr. Gheorghe M. Ionită, Membri: Nicolae Cincu, Gheorghe Damian și Gheorghe Balaban. Conducător tehnic: Vanu Bloju, Secretar: Nicolae Schiopu.

Rezultate sportive din țară

BUCUREȘTI

BOX. Eri s'a disputat în circuitul Palladium din Capitală în prezența a 2000 de spectatori competițiunea pentru titlul național a categoriei cocoș între campionul Sandu Ion și Nicolae Rădan. Cu toate că publicul spectator a sperat o rezistență mai mare a lui Rădan acesta în urma unei lovituri precise la bărbie a fost scos din luptă în repriza 4 a, Sandu Ion păstrându-și centura.

În celelalte meciuri ale profesioniștilor Mihail Fulea și Vasile Roșca au terminat la egalitate. Deasemenea Costel Dumitrescu și Gheza Toth tot la egalitate au terminat furnizând un box confuz. La amatori, Nicolae Brăileanu (Tir) a învins la puncte pe Anton Nicolae (Carmen) și Gheorghe Lungu (Tir) dispune la puncte de Gheorghe Corțunaș (Carmen).

Eri s'a desfășurat în circuitul Kratayl meciul de box dintre cluburile Chinezul și Minerul. Întâlnirea a furnizat sport mediu în unele categorii trăgătorii nu aveau nici chiar cele mai elementare noțiuni de box.

Rezultatele au fost următoarele:

CATEGORIA HARTIE

Jurj (Chinezul) — Moldovan (Minerul) a învins primul la puncte după o dispută foarte spectaculoasă.

CATEGORIA MUSCA

Mătăsaru (Chinezul) — Solomon (Minerul) învingător la puncte timișoreanul după un meci interesant.

CATEGORIA COCOȘ

Stoicovici (Chinezul) — Lazar Avram (Minerul) învingător Stoicovici prin abandon.

CATEGORIA PANĂ

Gherman (Ch.) — Chirilă (M.) timișoreanul și-a silit adversarul să abandoneze.

CATEGORIA USOARĂ

Ardelean (Ch.) — Popa (M.) boxerul din Valea Jiului a câștigat prin descalificarea adversarului.

CAT. SEMI MIJLOCIE

Baciu (M.) învinge la puncte pe Marta (Chinezul).

CATEGORIA SEMI GREA

Boxerii Tomescu (M.) și Kiraly (Ch) au fost oprți pentru lipsă de combativitate.

MILANO:

Meciul de box între Bondavelli și Cortonezi a fost câștigat la puncte de cel din urmă.

FOOTBALL: F. C. Craiova—C.F.R.

Turnu Severin 3:1.

Rapid—F. C. Ploiești nu s'a disputat.

SKY: La Vatra Dornei s'a desfășurat în cadrul concursurilor regionale probele de coborâre cu următoarele rezultate:

seniori: Zelea Ambrozie,

juniori: Ilie Dec,

fete: Secoie.

STRAINĂTATE

HOCKEY PE GHIATĂ: Selecționarea București—selecționarea orașului Uhr 2:0

FOOTBALL: CUPA ELVEȚIEI

Bazel—Young Bois 5:1.

Lausanne—Servette 3:2.

Zürich—Beinzona 1:0.

CAMPIONATUL ITALIAN

Milano—Brescia 3:2.

Vareze—Ambroziana 1:0.

Cremona—Pro-Patria 3:0.

Fafula—Autolana 3:1.

În clasament conduce Ambroziana cu 8 puncte urmată de Varese cu 6 puncte.

Novara—Genova 2:1.

Asni—Cuneo 3:2.

Torino—Inventus 5:0.

În această grupă cavul de listă este Torino cu 10 puncte urmată de Inventus cu 7 puncte.

Concursuri de ski rurale

Campania de ski, începută de F. R. S. în sudul Banatului începe să-și arate roadele. Astfel în unele comune au putut fi organizate chiar concursuri cu primii absolvenți ai cursurilor.

În comuna Târnova (Caraș) s'a înființat o secție rurală de ski sub președinția D. inv. Narița Aurel, care împreună cu D-soara inv. Munteanu Elena și elevul Păun Ioan au obținut foarte frumoase rezultate.

În comuna Ferdinand campania pentru popularizarea skiului este în toată. Instructorul federației se bucură de toată solitudinea persoanelor de vază din localitate, în special din partea D-lui ing. Matache Ioan, D. St. Oarcea Corneliu, iar D. director al școlii de ucenici, Ștefan Ioan a introdus skiul în școala ce o conduce.

Primul concurs, disputat pe panta numită Celnicul, pe un parcurs de 1200 m. a dat următoarele rezultate:

Coborâre: 1) Ientner Rudolf, 2) Iuhas Stefan, 3) Muican Ioan.

Slalom: 1) Petran C., 2) Ientner R., 3) Muican Ioan.

FAPTE DIVERSE

Procesul unui accident de tramvai

În ziua de 22 Decembrie 1942, un tramvai condus de vatmanul Lupulescu Ion din str. Ovidiu 12 a căleat pe copilul Aligică Aurel, în vârstă de 13 ani, din str. Fröbl.

Faptele s'au petrecut astfel: Tramvaiul care era supraaglomerat se oprise în stație. Aici, a încercat să se urce copilul Aligică Aurel și mama sa. La semnalul taxatorilor Drăguț Ana, din str. Coghăniceanu 2 și Nețira Dumitru din str. Cernațea, vatmanul Lupulescu Ion a pornit brusc tramvaiul. Din cauza aceasta, copilul Aligică Aurel a alunecat căzând sub roțile vagonului care l-au târât pe o distanță de 30—40 m. rămânându-i ambele picioare.

Transportat în grabă cu Salvarea la Spitalul de Stat, copilul a încetat din viață după scurt timp.

Procesul, care s'a judecat ieri, Vineri 11 Februarie a fost amânat pe ziua de 7 Aprilie din cauza absenței inculpaților.

Compusul a fost format din d-nii Dumitru, Popescu, grefier fiind d. Rășnoaveanu.

Prima industrie Bănățeană de Conserve de Pește din Timișoara contravenientă la legea sabotajului

În urma unui control efectuat în ziua de 17 Ianuarie de organele Ministerului Economiei Naționale la Prima Industrie de Conserve de Pește din Timișoara s'a constatat că produsele aceste întreprinderi sunt vândute cu un preț care depășește pe acel fixat de Ministerul Economiei Naționale.

Retragerea din circulație a biletelor de 1000 lei, culoare brună cu simbolul „două țărânci cu sapa pe umăr”

Se aduce la cunoștința generală că Banca Națională în executarea planului de unificare a tipurilor de bilete — în sensul că pentru fiecare valoare să existe numai un singur tip de bilet — a hotărât retragerea biletelor de 1000 lei, de culoare brună, cari poartă pe cercul alb din mijloc (filigramul central) un desen înfățișând două țărânci cu sapa pe umăr.

Retragerea va începe la 15 Februarie 1944, la ghișeele de schimb ale Băncii Naționale din București și la toate sucursalele și agențiile sale din țară.

Pentru a aduce totodată și o reală ușurare în marile operațiuni de casă, Banca Națională a hotărât ca aceste bilete să fie înlocuite cu bilete de 5000 lei,

Modificarea unor dispozițiuni din legea învățământului secundar

Monitorul Oficial din 12 Februarie 1944, publică:

ART. 1. — Dispozițiunile art. 3 din legea Nr. 609 din 1942, pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea și funcționarea învățământului secundar teoretic se modifică precum urmează:

„ART. 3. — Până la 1 Septembrie ce urmează trecerea armatei pe picior de pace, în limba cadrelor legal constituite, bugetare, vacante vor fi numiți în învățământului secundar, ca profesori sau maeștrii provizorii acei reușiți la examenul de capacitate integral.

Numirea se face din oficiu, pe ziua de 1 Septembrie a anului, în ordinea clasificăției din tabloul de capacitate.

Profesorii sau maeștrii numiți în condițiunile acestui articol vor fi utilizați

Conducătorii fabricii au arătat că țutul a fost majorat din cauza lipsei pește în lunile de iarnă și că au cerut Ministerului să le aprobe ridicarea țutului.

În urma acestor constatări s'a convenit proces verbal de contraveniență la legea sabotajului.

Moarte subită

În ziua de 13 Februarie a. c. din v. ață la Spitalul de Stat din Timișoara locuitorul Weintrauch Albert, localitate str. Simion Barnuțiu 54, fusese adus acolo pentru că i se făcuse rău în stradă.

Obiecte găsite

La biroul administrativ al Chestorului de Poliție se găsesc următoarele obiecte găsite în tramvaie și pe străzile municipiului Timișoara: o umbrelă bălătească, o pereche de ochelari, un portmoneu de piele gol, un alt portmoneu de piele cu două chei și 13 lei, un portmoneu de piele cu 312 lei, o cămașă albastră cu dungii negre, o mânășă de damă, maro pentru mâna stângă, o mânășă de lână neagră pentru mâna dreaptă, o altă mânășă de lână maro pentru mâna dreaptă, o pereche de cisme de postav, un dosar diferite tablouri, o mânășă de damă pentru damă, un coș de mână, uzat, portmoneu de piele cu 285 lei, un portmoneu cu 26 lei.

Păgubașii pot ridica lucrurile pierdute la biroul administrativ.

cari au următoarele caracteristici:

Culoarea: Pe față: albastră, dos: un desen cafeniu, cuprins într-un cerc albastru.

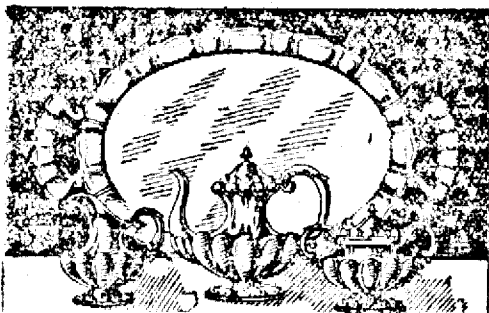
Desenul: Pe față, în stânga intră cerc, chipurile lui Traian și Decebal, mijlocul bilețului Stema Țării; iar dreapta, privind bilețul în zare, se vede chipul lui Traian.

Pe dos: Un desen arătând un pește la arat, iar dedesupt, diferite aspecte de industrie, agricultură, comerț ș. a. m.

Marginea din stânga bilețului este tăiată în linie șerpuită.

Posesorii biletelor de 1000 lei, arătați mai sus, sunt rugați să le schimbe la ghișeele Băncii Naționale.

Bijuterie modernă

IGNATIE

Timișoara I, Str. Mercy 5. Tel.: 34-77
Inr. Of. Reg. com. No. 330/10.773/41. 1545

Cea mai bună Apă minerală

Perla

livrează la domiciliu cu 34 lei litrul fără sticlă

NECTAR

GH. CRISTODORSCU, magazin special de vinuri, cognacuri și lichioruri
Timișoara, I, Str. Măceș Vodă 1. Inreg. No. 473/942. Telefon: 46-85 1525

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

CONFERINȚA LA INSTITUTUL FRANCEZ, Miercuri 16 Februarie ora 18,30...
va avea loc in sala Liceului Comercial...

VITOAREA REPREZENTATIEI A OPEREI „LUCIA DE LAMMERMOOR”, Miercuri 23 Februarie se reprezintă la Opera Română din Cluj-Timisoara „Lucia de Lammermoor” de Donizetti...

PRIMARIA INZESTREAZA CU MOBILIER CANTINA ȘCOLARĂ DIN RONAT, Primăria Municipiului Timișoara a înzestrat cantina școlară din cartierul Ronat...

INTRERUPEREA MOMENTANĂ A CIRCULAȚIEI TRAMVAELOR TIMIȘORENE, Luni, 14 Febr. între orele 6,45 și 7,02 circulația tramvaielor a fost întreruptă în sectorul dintre Pța Traian și capetele de linie din cartierul Fabrică...

CARCIUMILE VOR FI INCHISE DE SÂMBĂTĂ PÂNĂ DUMINECĂ LA AMIAZĂ, Dintr'un ordin superior al Președintelui Consiliului de miniștri, începând de astăzi toate cărciumile de pe teritoriul rural sau urban vor fi închise în fiecare Sâmbătă...

DEBIT PENTRU VANZAREA BAUTURILOR ALCOOLICE VACANT, In comuna Varias jud. Timiș-Torontal, este vacant debitul de crășmă nr. 6, a cărui arendă s'a fixat la suma de 20 000 lei...

LUCRĂRI EDILITARE LA SATE, In vederea terminării localului administrativ din comuna Alioș jud. Timiș-Torontal, Primăria a făcut formele pentru procurarea a 25.000 bucăți cărămidă arsă calitate I-a...

APROBARI DE REGULAMENTE, Prefectura județului Timiș-Torontal a aprobat regulamentul comunal pentru organizarea și funcționarea serviciilor comunale ale comunei Carani-Timi.

TOATE OFICIILE P. T. T. SUNT OBLIGATE SĂ AIBĂ TIMBRE, In urma informației, apărute zilele trecute în ziarul nostru cu privire la lipsa unor timbre dela oficiul P. T. T. din gara Domnița Elena, Inspectoratul P. T. T. din localitate, ne aduce la cunoștință că toate oficiile sunt obligate...

REPARTIZARE, D. notar Ioan Mirnov transferat din județul Hotin la dispoziția Prefecturii Timiș-Torontal, a fost repartizat la pretura plășii Giulvăz, în postul vacant de notar cu delegație de secretar de plășă.

POSTURI VACANTE LA ARHIVELE STATULUI, In ziua de 21 Februarie, orele 12, se va ține la direcția generală a arhivei statului, concursul pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de funcționari: 1 post de paleografi, 1 post de dactilograf. Cererile de înscriere, însoțite de acte...

PRIMARIA VA DISTRIBUI LEMNE PENTRU SARACI, Joi, 17 Februarie c. Primăria Municipiului Timișoara va distribui în mod gratuit 165 m. c. lemne de foc, pentru familiile celor concentrați, văduvelor de război, invalizilor, familiilor cu mulți copii. Acesta este al doilea stoc de lemne pe care Primăria îl împarte în mod gratuit populației nevoiașe.

INVĂȚĂTOARE DIN CENTRUL TIMIȘOARA REUȘITE LA EXAMENUL DE GR. II: Chira Maria, Cucuruz Paraschiva, Furgina Ecaterina, Ghițulescu Eugenia, Grosu Valeria, Iștac Maria, Poleacu Aurora. Candidatele mai sus notate se vor prezenta la școala normală de conducătoare, eventual de învățătoare.

NOUA CONDUCERE A INSTITUTULUI DE EDUCAREA MORALĂ A COPIILOR ABANDONAȚI ȘI DELICVENȚI, Societatea de Patronaj de pe lângă Curtea de Apel Timișoara a încredințat conducerea Institutului de Educare Morală a Copiilor Delicvenți și Abandonați pe dl insp. școlar Luncă.

ATENȚIUNEA ELEVILOR PARTICULARI, Se aduce la cunoștință elevilor particulari dela școlile secundare din Timișoara, că li-se interzice cu desăvârșire purtatul chipului fără număr. Cei ce doresc să poarte chipul școlii să se prezinte la Direcțiunea căreia aparține spre a primi număr de ordine. Cei ce se abat dela ordine riscă să fie arestați de organele de control ale poliției.

EXAMENUL PENTRU ASISTENTE SOCIALE VOLUNTARE, In ziua de 11 și 12 Februarie au avut loc la Primăria Municipiului Timișoara examenele de absolvire a cursului pentru asistente sociale voluntare. Comisia a fost compusă din dna Florica Botez reprezentanta Consiliului de Patronaj din București, dna dr. Stela Halmașgea în partea Ministerului Sănătății și dna Alexandra Talpeș din partea Societății Române de Cruce Roșie Filiala Timișoara. Toate cursistele în număr de 25 au reușit.

TERMENUL PENTRU ÎNSCRIERE A ȘFOAREI DE HÂRTIE, Termenul de înscrierea șfoarei de hârtie pentru socerișul anului 1944 se încheie la data de 1 Martie a. c. Toți aceia cari doresc să-și asigure cantitatea necesară să vor înscrie la Sindicatul Agricol Timișoara până la aceasta dată.

50 000 LEI PENTRU UN COTEȚ ÎN COMUNA ALBINA, In ultima ședință Camera de Agricultură a aprobat pe seama comunei Albina 50 000 lei pentru construirea unui coteț de porci. Acest grajd va fi înțebunțat pentru reproducătorii comunali.

EDUCAȚIA FIZICĂ ÎN CADRUL EDUCAȚIEI EXTRAȘCOLARE ȘI AL PREGĂTIRII PREMILITARE, D. ministru subsecretar de stat I. C. Petrescu, potrivit directivelor date de d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, pentru intensificarea activității sportive în rândurile tineretului premilitar și extrașcolar, a dispus ca în lunile Februarie și Martie c. să se țină în fiecare capitală de județ, cursuri pentru pregătirea cadrelor necesare educației fizice. Aceste cursuri au și început la 1 Februarie cu elemente recrutate dintre tinerii extrașcolari și premilitari cu aptitudini pentru educație fizică și sport, care vor fi pregătiți pentru a deveni instructori de educație fizică, ajutorii șefilor de subcentre. Până în prezent, au început să funcționeze 40 de asemenea centre de instrucție.

CAELE ȘI OPINCI, Sindicatul Agricol din Timișoara, deoarece nu s'a putut satisface din prima comandă toți aceia cari au nevoie de caele și opinci — a făcut o a doua comandă, cari în curând va sosi. Pentru caele Sindicatul a și depus banii celor în drept. Agricultorii vor fi înștiințați la timp despre sosirea comenzilor.

ACTIVITATEA INSTITUTULUI SOCIAL BANAT-CRIȘANA, Miercuri, la 16 Februarie, ora 18, dl prof. Ștefan Manciulea va face o interesantă comunicare despre frământările politice și culturale din a doua jumătate a sec. XIX-lea ale Bănățenilor, în legătură cu un proiect, demn de admirat, al lui Gheorghe Gruescu, referitor la reforma culturală, propusă cu o clarviziune excepțională în epoca absolutismului austriac. Principii de organizare, care înglobau nu numai Banatul, ci și Ardealul întreg. Membrii Institutului sunt invitați de a lua parte la această ședință a Secției Istorice, fiind vorba de o foarte sbuciumată epocă din istoria Banatului. Lupte, ce s'au dat deosebit pe teren cultural. Obiectiv călăuzitor și azi, la o altă cotitură primejdioasă a istoriei noastre.

VERIFICAREA BUGETELOR PAȘUNILOR COMUNALE, Pentru o mai bună și rapidă terminare a lucrărilor verificarea bugetelor pășunilor comunale se face în sediile de plasă. In ziua de 14 Februarie crt. d. subdirector al Camerei de Agricultură Surlașiu verifică bugetul plăsei Sănnicolaui Mare.

PLATA PAZNICILOR DE CAMP ȘI A ADMINISTRATORILOR AGRICOLI, Deoarece nu toate comunele vărsă la timp taxele de pază la Camera de Agricultură paznicii și administratorii agricoli se vor plăti în proporția în care comunele respective au vărsat taxele la Cameră.

TRAGEREA CLASEI A 3-A A LOTERIEI DE STAT, are loc Joi 17 și Vineri 18 Februarie a. c. Mareș Colectură „Gheorghe Stănoiu”, roagă distincii săi jucători, să binevoiască a trece pe la ghișeele sale, pentru achitarea și ridicarea lozurilor avute, cel mai târziu până Miercuri 16 Februarie, ultima zi de achitare, lozurile neachitate restituindu-se Regiei Loteriei de Stat, fără drept de participare la tragere 1541

Ordinea și curățenia în societate este sănătatea și prosperitatea Națiunii

Di ar. Ion Dobșan primarul Timișoarei...

nu cu plăcere trebuie să ne oprim asupra unui lucru, asupra unei probleme peste care am fi voia să trecem cu tăcerea bucuriei cauzate de rezolvarea în bine a acestei probleme.

Este vorba despre curățenia trotuarelor, carosabilelor, locurilor virane, curșilor și a grădiniilor, este vorba despre curățenia întregului nostru municipiu.

Din partea municipiului se arată și se depune toată grija și străduința pentru realizarea și menținerea, prin organele de resort, a unei cât mai desăvârșite curățenii pe raza municipiului.

Astfel, pentru că numărul acelor însărcinați cu măturarea și curățirea străzilor, a scăzut simțitor, datorită vremurilor actuale, municipiul a angajat, cu plată, un număr considerabil de prizonieri ruși, numai și numai ca îngrijirea străzilor să fie realizată în întreg me și zilnic.

Această curățenie trebuie însă observată, trebuie menținută, cu aceeași grijă, și de către cetățenii municipiului, ceea ce exclude aruncarea de gunoaie, hârtii, etc. pe străzi, în drum sau — chiar — pe locuri virane.

Mai mult curățenia întreprinsă zilnic, din grija municipiului, pe străzile orașului, se cere eximă și întregită cu îngrijirea și curățirea zilnică, de către cetățenii orașului, trotuarelor din fața casei, a locurilor virane — care trebuie deseori să fie înărdite, — precum și a curșilor și a grădiniilor.

Am obținut astfel, prin eforturile ei năde, dra noastră a tuturor, aspectul cu adevărat

curat și estetic al celui mai occidental oraș din țară, al metropolei Banatului, al municipiului nostru.

Nu voim să ne referim la ordonanțele în vigoare sau la sancțiunile prevăzute de aceste ordonanțe, pentru executarea și observarea curățeniei de către cetățenii municipiului.

Ne permitem însă a apela, pentru îndeplinirea acestei elementare datorii, — la bunul simț al fiecărui locuitor, la spiritul de largă înțelegere al fiecărui cetățean în parte, asupra însemnătății curățeniei din punct de vedere al igienei sănătății publice, pe lângă obținerea aspectului estetic — urbanistic.

Am dori ca acest bun simț, acest spirit înțelegător să meargă până la aducerea momentană a corectivului, de către oricare cetățean, față de cel prins în flagrant delict de neobservarea curățeniei pe trotuar, în stradă sau în oricare alt loc de pe raza municipiului.

Conformarea fiecărui cetățean ordinelor și ordonanțelor în vigoare duce la solidarizarea societății noastre, duce la consolidarea frontului intern, atâta de necesare astăzi.

Păstrarea curățeniei și observarea igienei publice este egală — în deosebi în momentele actuale când la orice pas ne pândește mizeria și epidemiile, — cu salvagardarea sănătății Neamului.

Cetățenii, înțelegăți că ordinea și curățenia în suflet este sănătate și frumusețe în caracter.

Că, ordinea și curățenia în societate este sănătatea și prosperitatea Națiunii!

Bonuri de încălțăminte aprobate

Serviciul de distribuire și control al încălțămintelor comuna în conțnăuare următoare lista de bonuri aprobate de Com. S. U. n. e.
Incălțăminte gata: 4001-4009; 4011-4002; 4003-4005; 4006-4008; 4009-4010; 4011-4013; 4014; 4020; 4022; 4024-4026; 4028-4143; 4144; 4147; 4149; 4150; 4152-4155; 4158; 4159; 4161; 4163; 4164; 4166-4170; 4178; 4179; 4181-4186; 4188-4195; 4197; 4198; 4200-4210; 4212-4229 4231; 4233-4239; 4241-4243; 4245-4248 4251; 4257; 4259-4261; 4237-4239; 4271 4274; 4276-4278; 4280-4293; 4298-4300 4302/a; 4304-4305; 4307; 4308; 4210; 4313-4316; 4320; 4321; 4323-4327; 4331-4342; 4344-4363; 4366-4375; 4378-4400; 4402; 4404-4415; 4417-4420; 4423 4425; 4426; 4428; 4429; 4432-4434; 4437 4441; 4443-4447; 4451-4461; 4463; 4469 4469-4473; 4478-4480; 4482-4484; 4487-4491; 4493-4496; 4498-4500; 4502-4516; 4518; 4519; 4522-4526; 4530-4532 4535; 4537-4541; 4546-4555; 4558-4563

4565-4570; 4572-4574; 4578; 4581; 4583-4580; 4592; 4594-4598.
Pingele: 2803-2805; 2810-2814; 2820-2822; 2824-2826; 2828; 2829; 2831-2846; 2849-2867; 2869; 2873; 2875; 2877-2879; 2881-2896; 2898-2907; 2910-2913; 2920-2923; 2926-2933; 2936; 2937 2941; 2943; 2945-2948; 2950; 2951; 2953; 2954; 2956-2961; 2963; 2966-2969; 2971 2972; 2974-2980; 2983-2986; 2989-2996 3001-3018; 3020-3022; 3024-3033; 3036-3040; 3042-3046; 3049-3056; 3061; 3062; 3064; 3065; 3068-3077; 3083; 3085; 3090-3092; 3094; 3097-3105; 3107-3112 3115-3119; 3123-3127; 3132-3156; 3159 3161-3164; 3169-3171; 3173-3175; 3177-3186; 3189-3197; 3199; 3201-3204; 3206-3211; 3217-3223; 3225; 3226; 3228-3230; 3235-3244; 3247-3249; 3251; 3253; 3255-3273; 3275-3283; 3286-3297 3299-3318; 3322-3328; 3331-3333; 3335-3341; 3345-3349; 3352; 3354-3365 3377; 3378; 3370-3374; 3376; 3377; 3379-3384; 3388; 3390-3396; 3398-3400.

Advertisement for CENTRALA-OPTICĂ S. I. N. C. featuring an illustration of a man reading a newspaper and contact information for Timișoara, I. Regele Mihai I, Nr. 2.

ARADUL CULTURAL

Cum s'ar putea consolida cele două organizații de meseriași români din Arad în jurul unui memoriu

În ziarul nostru s'au scris mai multe articole cu privire la necesitatea consolidării celor două organizații ale meseriașilor români din Arad.

În acest scop s'a convocat — de Uniunea Generală a Micilor Industriași și patroni filiala Arad, o consfătuire care s'a ținut la Camera de Muncă unde au fost invitați și conducătorii Reuniunii Meseriașilor români din localitate.

La această sedință importantă au luat parte și 5 membri ai Reuniunii.

D. Ștefan Coroban, președintele Filialei Uniunii și alți membri din comitet au arătat necesitatea strângerii rândurilor tuturor meseriașilor români în cele două organizații românești. După expunerea făcută cei 5 membri ai Reuniunii meseriașilor a cerut să ia parte o delegație a Filialei la sedința care a avut loc la Domineasa, 30 Ianuarie, la Reuniunea Meseriașilor la sediul lor, unde s'a discutat această chestie arzătoare. O delegație a Filialei respective a luat parte la sedința unde a arătat propunerile lor care constau din următoarele puncte:

1. Toți membrii Filialei Uniunii sunt de acord a se înscrie în Reuniunea Meseriașilor cu condiția ca Reuniunea să desfășoare o activitate culturală și educativă în rândurile meseriașilor patroni și lucrătorilor din micile întreprinderi și atelierelor unde nu sunt secțiunile „Muncă și Lumină” și ca această activitate culturală să fie pusă sub controlul direct al Inspectoratului „Muncă și Lumină”.

2. În Reuniune să se înființeze secția lucrătorilor meseriași calificați prescriși în Statute, pentru a putea organiza șezărilor culturale și literare și a ține o serie de conferințe educative atât de necesare lucrătorilor români cari azi sunt lăsați în voia soartei și cari sunt sub influența dusmanilor noștri seculari cei care cu minciuna caută a-i ademini a le fi instrumente oarbe. Se mai cere ca în Reuniune să fie primiți ca membri și intelectualii ca: preoți, profesori, zărnici, etc., după cum sunt primiți în Reuniunile Meseriașilor din Sibiu, Brașov, Timisoara, Lugoj, Blaj, Turda etc.

3. Membrii Reuniunii Meseriașilor patroni români cu brevet să se înscrie în Filiala Uniunii Generale din Arad, care are organizație centrală și este înființată de 23 ani având 76 filiale în toată țara, filiala Arad fiind înființată de 14 ani și posedând 7 filiale în județul Arad.

Acastă organizație profesională este recunoscută de Înaltul Guvern și de Ministerul Muncii. Insuși d. profesor Mihail Antonescu, Prim Ministru, este nașul drapelului Uniunii Generale de sub președinția d-lui Alexandru Samoil, care este și președintele Camerei de Muncă București.

Uniunea Generală își are membrii ei în Consiliul Legislativ al Muncii, și are delegație permanentă care se ocupă cu nevoile meseriașilor români.

La sedința ținută a fost invitat și d. inginer Albu, fost președinte al Camerei de Muncă Arad, care în vorbirea ținută a arătat necesitatea consolidării celor două organizații, atât pe teren profesional cât și cultural.

Președintele Reuniunii Meseriașilor d. Ion Stănilă în vorbirea ce a ținut s'a exprimat punctul de vedere că meseriașii români care simt lipsa de organizare să se înscrie cu toții în Reuniunea respectivă considerând-o singura organizație profesională recunoscută de lege.

Membrii Reuniunii care se vor înscrie în filiala Uniunii Generale, nu mai pot face parte din Reuniune, etc. Astfel, că în loc de consolidare se constată faptul destul de regretabil că în cele două organizații curat românești nu sunt azi mai mult de 50—60 membri cu toții. Mai este de remarcat faptul că chiar azi, sunt unii membri dintre meseriași, care sunt înscriși în ambele organi-

zații, iar unii fac parte din ambele comitete.

Astfel stând cazul aci la granița de Vest, în loc să avem două organizații de meseriași puternice, atât profesional, cât și cultural, nu avem nici una ca lumea. Meseriașii lucrători nu-și au secția înființată, iar cei din Filială, nu sunt primiți în Reuniune, iar care se vor înscrie în Filială, urmează a fi excluși după lămuririle date de actualul președinte. Pentru acest fapt membrii comitetului filialei Uniunii Generale au trimis un Memoriu, domnului Arhitect I. D. Enescu Ministrul Muncii arătând situația dezastruoasă a organizațiilor de meseriași.

Membrii filialei susțin că: având în vedere faptul că Ministerul Muncii recunoaște singura organizație solidă profesională pe țară și cum Uniunea Generală își are și delegații săi în Consiliul Legislativ al Muncii și filiale în toată țara, mai având în vedere și faptul că în filiale nu se mai primesc ca membri decât români etnici, iar minoritarii sunt eliminați, susține punctul de vedere că meseriașii români își au chemarea a fi ca membrii în Uniunea respectivă, iar în Reuniune să fie înscriși toți meseriașii cu lucrătorii lor, cât și intelectualii.

Membrii filialei mai susțin că Reuniunile de meseriași români sunt înființate de 70—80 ani în urmă și în tot timpul nu s'au ocupat de cât de cultură și educație națională și patriotică, și numai în 1936, a obținut personalitatea juridică, și din punct de vedere profesional. Atunci își aveau rostul lor, aceste Reuniuni fiindcă în organizațiile muncitorești erau minoritari 80 la sută, care

predominau elementul românesc, și în filiale erau 70—80 la sută minoritari, dar azi elementul minoritar este eliminat cu desăvârșire.

Avându-se în vedere binele meseriașilor noștri și considerând trecutul românesc al Reuniunilor de meseriași, se va ajunge la adevărata înțelegere frățească, ca Uniunea Generală, care a activat timp de 23 ani în toată țara pe terenul profesional, și azi este singura organizație solidă recunoscută de guvernul Marelui Prinț Ion Antonescu. Nu-i logic și nici cuminte, a se cere ca filialele acestei Uniuni, să fie desființate în Ardeal după cum se argumentează de președintele Reuniunii meseriașilor din Arad, dl Ion Stănilă, că numai astfel se poate face înțelegerea dacă renunță la Uniune, și devin membrii Reuniunii respective. Cei dela filială nu au pretenția să iasă din Reuniune membrii lor, ci dimpotrivă, toți meseriașii să se înscrie în rândurile lor și să înceapă acțiunea culturală și educativă în stil mare. Dacă s'ar ajunge la o adevărată înțelegere în filială, s'ar putea să se înscrie ca membrii cel puțin 1000 meseriași români, din tot Județul, ar în Reuniune ar putea fi ca membri toți meseriașii și lucrătorii lor, împreună cu intelectualii arădași al căror număr ar putea să se mărească dela 30—40 cel mult care îl are azi, la cel puțin 1500—2000. Scăparea meseriașilor noștri este în unire și bună înțelegere numai așa ne putem consolida organizațiile noastre care își au un trecut așa de frumos. ION CREȚU

Pagini alese din Istoria Neamului EROI CURTICENI

Războiul de astăzi, războiul pe care-l facem alături de aliații noștri poporul german, finlandez, etc., nu este un războiu cu caracter de expansiune, ci o luptă ieșită din cadrul comunului, o luptă între două ideologii, o luptă între două lumi: O lume a dreptății și adevărului și alta a întunericului și fărâdelegilor. În această luptă, cu sufletul plin de încredere, alături de soldatul german a plecat și soldatul român, cu gândul de a reintregi totodată hotarele noastre sfinte, ale idealurilor românești. Soldatul român a părăsit vatra familiei, pentru a apăra vatra națiunii. El a mers să înfruntă pe front victoira Reîntregirii cu sublimul sacrificiu: jertfa de sine. Frontul, pentru Români înseamnă vădirea eroismului creștin și rațional. Continutul cristalin al sufletului românesc, acesta este: muncenie și eroism. Persoana soldatului din acest războiu dispăre în imensitatea diavolească de țară. Persoana lui se aduce ca dar Victoriei, prin care Patria trăiește în veac. Războiul întregirii din anul 1918 s'a terminat cu imaginea clară a Eroului necunoscut. Războiul Reîntregirii, început de noi în 1941, se va termina cu imaginea clară a Eroului sfânt, mort pentru credință și țară. Acesta e sensul jertfirii pe altarul credinții străbune și a Patriei, a atâtor Români. Curticiul nostru, a dat din belșug ofranda acestei jertfe.

Soldatul erou Ban Petru, născut în anul 1914, care făcea parte dintr'un regiment de Infanterie, a pecețuit cu sângele său cea mai mare Victorie repurată la Stalingrad, în 6 August 1942, când cade sfărtecat de schije care-l lovește în abdomen, coapse și mâna dreaptă. Sufletul său nobil s'a ridicat în înălțimile cerului pe unde veghează asupra noastră, călăzindu-ne până la victoria definitivă asupra dusmanilor noștri seculari.

Soldatul Zaharie Petru, înțelege tot atât de bine rostul jertfei, mergând în luptă navalnic asupra celor ce au călcat avuții noastre, până când cade bolnav

și moare în 31 Maiu 1942, lăsând în urma sa o soție tânără și doi copilași în cea mai fragedă vârstă. Copiii săi sunt eroii Patriei, care-i va crește astfel, ca să nu simtă prea mult lipsa tatălui lor.

Stalingradul, acest mormânt deschis care a acoperit sub lespedea sa trupurile atâtor eroi, a ascuns într'o frumoasă zi de August 1942, sub această lespeadă și trupul păpând al eroului Nemeș Ștefan dintr'un regiment de infanterie, care cade sub răpăiala unui foc de glont.

Zid de nepărunts peste hotarele noastre pecețuite pentru vecie cu sângele eroilor, stă de veghe și trupul firav al soldatului Galiș Petru. A fost un om sărman, care asigură existența soției și a copilășului său din munca grea pe care o prestează zilnic la diferiți proprietari. Chemat la arme sub comanda unui regiment de infanterie, soldatul Galiș Petru a răspuns prezent. A luptat în Basarabia, Ucraina și a înaintat în fugă nebună după dușman, prin stepele rusești până când ajunge la Stalingrad, unde este marșorul ocular al celor mai grele lupte până la 4 Septembrie 1942, când un glont care-l lovește în cap, îi pecețuește soarta pentru vecie, murind imediat.

Soldatul Urs Ioan, care făcea parte dintr'un centru de instrucție, cade erou pe câmpul de luptă, exact după 3 luni după începutul războiului, la 22 Septembrie 1941, în Grigorievka-Odessa, lovit de un glont dintr'un avion în cap, după ce a ucis și el nenumărați dușmani dovedind că pumnul său puternic nu iartă ușor pe cei ce încearcă să comită nedreptăți față de poporul nostru.

Șirul eroilor îl continuă soldatul Gherasim Petcuți, care formează o verigă la lanțul mare al eroilor. A făcut parte dintr'un divizion de artilerie. Plugar cinstit și harnic, soldatul Gherasim Petcuți, murea din greș pentru a mulțumi pe soția și copilul său, care formau singura țintă a existenței sale. Dealtfel nici nu-și putea închipui că ar putea trăi fără soția și copilășul său drag, care de astăzi dată nu se mai împărtășește din dragostea lui, ci din dragostea Patriei. I. I. z.

Piața la Arad se ieftinește, îmbrăcămintea se scumpește O problemă care merită luare aminte și cercetare

Arad. — Una dintre problemele cele mai de seamă care ar trebui serios luate în discuțiune și rezolvită chiar este aceea a îmbrăcămintei, mai ales pentru funcționarii publici și cu familii mari. Piața alimentară a Aradului, după cum se știe este cât se poate de îmbogățită. Găsești aci de toate. Chiar și trifandale dintre cele mai gustoase, și în li prețuri prea exagerate. Din contră în ultimile săptămâni s'a observat chiar ieftinire a anumitor alimente, cum sunt cartofii, care au scăzut dela 14 lei kg la 10—12 lei, pâinea se menține la același preț, iar făina s'a negociat la fel deștul de ieftin și în foarte multe cazuri sub prețul oficial maximalizat de către autoritățile locale.

Ceace însă n'ar fi permis să se întâmple, dar se practică pe o scară foarte largă, este specula cu stofele de îmbrăcăminte și cu celelalte pânzeturi, materialul și puțin făcute din material durabil. Pe sub mână, cum am spus stofe făcute în țară, dar ascunse până în prezent au început să fie vândute dela casă la casă cu câte 16—18 mii lei metrul, ceea ce ar reveni pentru un costum de haine cara vreo 70 mii lei. Cine poate plăti asemenea sume desigur că le plătește, fără ca să ia de guier pe cine care vinde pe sub mână asemenea materiale și să-l denunțe autorităților în drept, că face speculă și că încălce stricta moravurile și dejoacă legea. Ne întrebăm ce poate face în asemenea cazuri un biet funcționar, ori un alt meseriaș când are și familie mare, când mâna nu dă să facă asemenea cheltuieli, pe care niciodată nu le-ar mai putea acoperi cu nicio formă. Dar de îmbrăcăminte toată nu se poate dispensa. Încurajând astfel specula, desigur că și stofele de la magazine se urcă mereu și prețul lor iarăși crește din zi în zi. Pentru aceste motive am căutat să pun astăzi în discuțiune problema îmbrăcămintei pentru funcționarii publici cu salarii mai mici și după cum am mai sugerat în trecut nespun de mult că numai prin înființarea de credite ieftine și de lungă durată pe seama funcționarilor din chestiune s'ar putea da o deslegare ori o fericiată acestei probleme. Căci oricât am pune problema și funcționarii nu au nevoie de îmbrăcăminte atât de modestă și cât de sumară. Căci care dintre aceștia va putea vreodată viața lui să dea pentru un singur costum de haine 60—70 mii lei. Nu e ușină de îmbl și în costume mai puțin fine. Desigur că nu. Dar de îmbrăcat trebuie să te îmbraci, căci ai serviciu, unde viața contact cu lumea dinafară și orice jerpelit nu te poți prezenta să-ți faci slujba.

Acțiunile scad în prețuri față de trecut în chiar ciuda iernii în totu în care ne găsim, pe câtă vreme prețurile articolelor de îmbrăcăminte se urcă cu sau fără voia autorităților chemate să vegheze desfășurarea lucrurilor. Cei care sunt în drept să ia măsururi, sunt invitați să cerceteze cu deamănunțu afirmațiile noastre și se vor convinge că spus numai adevărul și că nici acele persoane nu vor putea găsi justificarea lor ce se petrec în ascuns la Arad, mai ales în ceace privește scumpirea materialelor de îmbrăcăminte. Noi am spus aci o doleată dintre cele mai justificate populației locale, care a ajuns la ultimile rezerve de îmbrăcăminte și care se roagă autoritățile în drept să ia serioasă cercetare chestiunea de față care ne-am ocupat aci.

I. D. DABICU

S O C I A L - E C O N O M I C

MICA PUBLICITATE

1 lei cuvând apare în fiecare zi. Anunțuri primite la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Funcționeră caută post de încredere merge și la provincie. Adresa la Redacția ziarului „Dacia”, Arad.

De vânzare covoaie smirna veritabil mărimea 3x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Compar casă mică două camere, bucatărie, baie — liberă la vânzare. Oferte la Administrația ziarului sub „Liber”.

Mijlocirea locințelor goale și camerelor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg. la Cam. de Com. Ind. sub Nr. Fi. 31334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărarea imobilelor. COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I. Telefon: 26-97. Inreg. la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11334/1943.

Casa de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădiniță. Lângă Str. Căpâlniceanu, 2 milioane — Vila modernă cu două apartamente, grădiniță și garaj în centru 6 milioane — Casă mică cu grădiniță 288 m. p. lângă Strada Sava Bai. u 800 mii lei. — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădiniță 150 m. p. 1 milion. — Grădiniță cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-lea-Nouă 150000 lei — Căutam pentru cumpărare pământ arab! 10--12 jugh. în județul Arad.

De vânzare un pian marcă engleză placă metal, stare foarte bună. Vizibil 8--12, fiecare zi. Alexanaru, etaj II, Reg. Maria Lu.

Absolvent Liceu Comercial nemobilizabil caut serviciu întreprindere comercială. Adresativă D. Gherase Sc. Normală Arad.

Loc de casă, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Loc de casă, în cartierul Grădite. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Caut cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caut bucătăreasă perfectă la două persoane. Adresa la ziar.

Fabrică chimică modernă cu instalațiuni, cazan stabil, clădit cameră cu mașinăriile cele mai moderne local de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea coloranților chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000, în cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 6.500.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică-aca casă particulară nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.900.000 lei. Casă particulară cu 2 camere cu grădiniță mare, cesă nouă în Pârmeava 1.300.000 lei. Agentură vând, lui Albert Haasz, str. I. Petron No. 3. Tel. 22-24 Inreg. Cam. Com. 3037, 1942.

Restaurantul „Dacia” caută bucătăreasă, ajutor bucătar, doi ucenici de bucătari și doi oameni de serviciu.

Profesoară franceză, germană, italiană-română caută urgent modestă cameră, predă lecții și conversație dispusă să plătească și chirie. Str. Teodor Serb No. 10. Intre orele 3--5 d. a.

Cercut lucrări de Adăposturi văruiul podurilor. Str. Cetății No. 9, ap. 3.

Unlap combinat de nuc puțin folosit, patru scaune moderne capitate de vânzare, țura 9.

Costume în schimbate cu mobilă veche, haine și costume bărbătești Str. Sarmiseghe-

Documtor furnizat cu nuc în bună stare de vânzare. P. Luptei nr. 17, ap. 7.

CAPITOL

Cinematograful elegantei rafinate
Arad -- Tel. 23-22

„Căminul Industrișilor Arad”

Numai câteva zile ne despărțim de marele eveniment, deschiderea festivă a celui mai frumos și mai elegant cinematograful din Ardeal

CAPITOL

(Căminul industrișilor, Arad)

Urmăriți zi de zi anunțurile noastre!!! — Cele mai grandioase achiziții ale Caselor mondiale! — Premiera de deschidere cu filmul
?????

— IARĂȘ O AFACERE CU LEMNE. — Direcțiunea fabricii „Astra” din localitate a făcut denunț împotriva soților Victoria și Ioan Ionuș, dela care a cumpărat 100 vagoane lemne fasonate. Vânzătorii au livrat numai o mică parte din lemne, astfel că fabrica a trimis un delegat să organizeze transportul lor.

Delegatul fabricii — Iosif Veșcuș — deplasându-se la fața locului, a constatat că lemnele nu se mai găsesc. Dat fiind acest fapt cum și achitarea unui acconto de 1.200.000 lei, direcțiunea fabricii „Astra” a făcut denunț împotriva celor doi soți. Cercetările au început și ele continuă pentru deplina clarificare a chestiunii.

CINEMA CORSO

Telefon: 23-64

Garanția filmului de succes

Intr'un hotel, o tânără este rugată de necunoscuta de alături, la miezul nopții, să adăpostească un domn în pijama, care nu trebuie să fie găsit în camera ei.

Aventura, comic, veselie, situații penibile, toate duc la două căsătorii fericite.

Nebuniile unei nopți

cu THEO LINGEN, MARTE HANSEL
GUSTAV FRÖHLICH
JURNAL, Repr. la 5, 5, 7, 9 fix

Cinema URANIA

Telefon: 12-32

Cinema de premieră — Ton și proiecție ireproșabilă

AZI!

Celbruul comic francez Fernand Barnabe

în

Regele râsului

Superba comedie muzicală.
Repr. 3, 5, 7, 9 fix.

Cinema „FORUM” Arad

Telefon 20-0

Reprezentări 3, 5, 7, 9 fix

AZI! Excepționalul triumf al celebrului ABEL CANCÉ

O capodoperă care va rămâne veșnic în memoria tuturor!
Refinată și letală din timpul

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

15 FEBRUARIE 1944

Dr. Földes, strada Eminescu 21.
Wotsch, Gara C. F. B. Telefon: 27-39,
Mumucanu, Calva Aurel Viaicu 50. Serviciul permanent

CINEMATOGRAFE

15 FEBRUARIE 1944

FORUM: Venera Carba.
CORSO: Nebuniile unei nopți.
URANIA: Regele râsului.
ROYAL: Nufăr în mocirlă.

Curtici

Dela Comitetul de Patronaj

Din ordinul clui prefect al jud. Arad, la cursuri și dacă le-a terminat. Răș-general de divizie I, r. Sabin Banereri s-a deplasat în Curtici d-na Livia Lădaru, secretară socială județeană a Comitetului de Patronaj, inspectând acțiunea desfășurată de Comitetul de Patronaj local. D-na a inspectat cantinele școlare care funcționează în Curtici pe lângă cele trei școli primare din loc. A constatat că din ce e 60% ce revin Comitetului de Patronaj local, bani adunați din două colecțe, în sumă de 96.000 lei se înțrețin în condiții excepționale aceste cantine unde iau masa un număr de peste o sută de elevi și eleve săraci, orfani de războiu, etc. În ultimele două colecțe s'au încasat 160.000 lei, din care 64.000 l-a ridicat d-na. A rămas pe deplin mulțumită de cele constatate la cantinele școlare, aducând elogii învățătorilor din loc pentru munca depusă în bunele obște, conducând, fiecare, prin rotație aceste cantine.

D-na Livia Lădaru a constatat deosebita frumosele realizări ale darului plugărușii în care s'au colectat 12.000 kgr. grâu ce se distribuie, după necesitate, cantinelor școlare, familiilor nevoiașe și îndreptățitorilor protejați ai I.O.V.R.-ului. În cadrul serbării de Crăciun, constatată, în continuare D-na Livia Lădaru, s'ar colectat în acelaș scop: 1184 kgr. făină, 27 kgr. s.ănină, 1080 kgr. cartofi, 40 kgr. vin, etc.

În numele dlui prefect al județului, aduce vii mulțumiri Comitetului de Patronaj local și în mod deosebit corpului didactic, care în nenumărate rânduri au făcut colecțări de alimente, pe care le-au distribuit răniților din spitălele militare ale Aradului.

Coresp.

— CONFERINȚA. — Joi după amiază, în sala mică de conferințe a palatului cultural, a vorbit, în ciclul organizat de despărțământul local al „Astrii” d. Lucian Emandix. Dsa a tratat subiectul: „Douăzeci și cinci ani de cultură românească la Arad”. Conferința, foarte interesantă și bine documentată, s'a bucurat de un frumos succes moral.

Cinema ROYAL

Telefon: 18-33

STRADA ALECSANDRI 2

Difuzarea sonoră excelentă. Sala bine încălzită.

AZI

Filmul marilor ticăloși

Nufăr în mocirlă

cu așii ecranului italian
AMEDEO NAZZARI, LUISA FERRIDA
și OSVALDO VALENTI
Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix.

ULTIMA ORA

LA NORD DE NEVEL BOLȘEVICII ȘI-AU RELUAT ATACURILE

Intenția lor de străpungere n'a reușit. Prin atacul forțelor germane, inamicul a avut pierderi sângeroase

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

În partea sudică a frontului răsăritean, la sud-est de Krivoi Rog, la vest de Userkasy și la est de Șaskof, diviziile noastre au dobândit, în lupte crâncene, noi succese respingând atacurile de uzurare și contraatacurile inamice.

La Vitebsk, grenadierii noștri, sprijiniți în mod eficace de artilerie și avioane de luptă germane, au respins, și în cursul zilei de ieri, atacurile violente de străpungere ale sovieticilor și au nimicit 49 tancuri inamice.

La nord de Nevel, cum și între lacul Ilmen și golful Finic, inamicul și-a întărit, în mod simțitor, presiunea. În timp ce în unele sectoare, atacurile inamice au fost respinse, contraatacurile germane date în mai multe locuri s'au terminat cu succes. Și în sectorul dela Narva sunt în curs lupte crâncene.

Pe frontul din Italia, la capul de debarcare dela Nettuno a dat arez un atac inamic destul împotriva pozițiilor noastre dela Anzio.

Avionii aerei ai armatei și avioane de luptă germane au atacat ziua și noaptea debarcările și mișcările de vase dela Nettuno și Anzio.

Un vas de debarcare inamic a fost scufundat în mare de o bombă de aer. Într-un alt caz, un vas de debarcare a fost scufundat iar mai multe vase au fost silit să se întoarcă înapoi ca ele să fi putut debarca încărcătură lor.

Bateriile de coastă ale marinei au luat sub focul lor obiectivele de vase inamice din golful Gaeta și au lovit un crucișător.

La Caserta, bălăția crâncenă a continuat și în cursul zilei de ieri, cu violență neschimbată. Grenadierii de tancuri germani, care stau de săptămâni de zile în lupte grele de apărare, au respins, cu această ocazie, puternice atacuri ale inamicului, și au curățat prin contraatacuri, date cu succes, mai multe cuburi de rezistență inamice.

În cursul nopții trecute, câteva avioane de luptă inamice au aruncat bombe asupra localităților din Germania de vest.

Avioane rapide de luptă germane au atacat avioane de hărțuire inamice din Ardeal și a Londrei.

Vedete germane au atacat navigația inamică din marea Humber

Berlin, 14 (Rador). — În noaptea recentă vedete rapide germane au atacat navigația inamică în regiunea Humber. Sireurul vas întâlnit în acea regiune, un vas de pază, a fost scufundat.

Vasele germane s'au înapoiat fără stricăciuni la bazele lor.

Avioane sovietice au aruncat bombe asupra teritoriului suedez

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: Din Stockholm se anunță că presa suedeză a publicat Duminică știrea că două avioane necunoscute au aruncat bombe explosive și incendii asupra teritoriului suedez.

Ancuța care s'a făcut a stabilit că bombele aruncate sunt de proveniență sovietică.

În total au fost aruncate 17 bombe. Nu au fost provocate pagube prea mari, deoarece bombele aruncate au căzut în regiuni nelocuite.

BERLIN, 14 (Rador) — Se dau următoarele amănunțe asupra situației din sectorul nordic al frontului de răsărit.

La nord de Nevel, bolșevicii au reluat atacurile cu forțe superioare numerice, după o puternică pregătire de artilerie. Intenția lor de a străpunge frontul german nu s'a realizat nici de astăzi decât Toți grenadierii germani au trebuit să retragă într'un loc linia frontului cu un km. mai înapoi.

Prin lupte din apropiere și prin focul grevurilor antitanc au fost distruse ieri 15 tancuri și alte câteva au fost imobilizate. Sovieticii au avut și pierderi sângeroase destul de importante.

Finlanda din nou bombardată de sovietici

HELSINKI, 14 (Rador). — Comunicatul militar finlandez de Duminică anunță: Sâmbătă seara s'a semnalat o vie activitate aeriană inamică de asupra Finlandei de Nord. Incursiunile aeriene au fost făcute între Rovaniemi și Rashepreum și înaintea fuzului Tornio.

Lupte grele sunt angajate la granița indo-birmană

TOKIO, 14 (Rador) — După cum amintim un comunicat dela granița dintre Birmania și India armatele anglo-indiene care sunt angajate în lupte în prezent în toată regiunea munților Mayu au suferit pierderi extraordinare de grele.

Cartierul general al amiralului Oun

geroase destul de importante.

La vest și nord-vest de lacul Ilmen, presiunea sovietică s'a exercitat și ieri cu forță nemicorată. Dar toate atacurile s'au stărnit în fața principalelor poziții de luptă germane. Un grup de forțe germane care fusese încercuit aici de mai multe zile a izbutit să străbată ieri până la liniile noastre, aducând toți răniți numai prin lupte aprige.

La sud de golful Finlandei s'au desfășurat mai multe lupte violente cu unități sovietice superioare numericeste. Până la căderea nopții aceste lupte erau încă în curs.

Într'un loc au fost aruncate bombe fără însă a priciuni stricăciuni mari.

Au fost observate bombardamente inamice și dincolo de granița finlandeză pe teritoriul suedez.

De pe celelalte fronturi nu se anunță nimic important.

Aerodromul chinez dela Nan Yung atacat de japonezi

NANKING, 14 (Rador) — În ziua de 12 Februarie avioane japoneze au atacat aerodromul chinez dela Nanyung din provincia Suicuan. Numeroase incendii

au izbucnit în urma bombardamentului. În luptele aeriene care au urmat chinezii au pierdut 12 avioane. Dintre avioanele japoneze 6 nu s'au mai înapoiat.

Regiunea Calcutei atacată de aviația japoneză

TOKIO, 14 (Rador) — După cum amintim o telegramă a agenției Domei, unități aeriene ale marinei japoneze au sburat la 11 Februarie în regiunea Cal-

cutta și a avariat un mare vas de transport inamic din Delta Gangei.

Toate avioanele japoneze s'au înapoiat la bazele lor.

Aviația anglo-americană a bombardat orașul Milano

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: Din Roma se anunță că Sâmbătă seara câteva avioane anglo-americane au sburat pe deasupra orașului și au aruncat

bombe. Au fost distruse mai multe clădiri publice și particulare. De sub dărâmturi au fost scoși 7 morți și 26 de răniți.

Mare deziluzie în Milano în legătură cu operațiile dela Nettuno

STOCKHOLM, 14 (tp). — Revista lunară engleză „National Review” se ocupă cu problema, ce valoare au atacurile teroriste anglo-americane, asupra orașelor germane și ajunge la concluzia că este îndoielnică învingerea Germaniei prin aceste atacuri cu bombe. Există circa 50 de mare orașe germane. Scrie ziarul, dacă se intenționează bom-

bardarea fiecărui oraș numai o singură dată sunt necesare 3 luni, dacă în fiecare lună se efectuează 15 mari atacuri aeriene.

Totuși nici aceste mari atacuri aeriene nu sunt îndesulătoare pentru a întrerupe complet activitatea diferitelor orașe. Afară de aceasta mai sunt însă întreprinderi de înarmare în numeroase

Exerciții pentru apărarea coastei portugheze

LISABONA, 14. (Rador). Corespondentul agenției DNB transmite:

Ministerul de război portughez anunță că în cursul unui exercițiu care va dura 2 ore, se vor face pentru întâia

oară trageri reale de către mai multe baterii terestre de coastă.

Printre bateriile de coastă care vor participa la acest exercițiu sunt și bateriile de din cenzura de apărare a orașului Lisabona.

MARI INUNDAȚII ÎN REGIUNEA RÂULUI ORANGE

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: Din Londra se anunță că în regiunea râului Orange, s'au produs cele mai mari inundații care au avut loc de zece

ani încoace.

Numeroase case sunt sub apă. Crucea Roșie și autoritățile militare au luat măsuri pentru ajutorarea populației.

mici orașe germane și aceste sunt de distrus.

Cea mai bună dovadă este regiunea Rhurului. Acolo se găsește întreprinderea de înarmare care a fost bombardată nenumărate ori și totuși activitatea nu a fost întreruptă. Astăzi serie de chiar persoanele răspunzătoare din bătăliilor au ajuns la convingerea că Germania nu poate fi învinsă numai prin atacuri aeriene.

Atacurile teroriste asupra orașelor germane nu aduc succesul scontat

STOCKHOLM, 14. (Tp) — După cum anunță corespondentul din Londra al ziarului suedez „Svenska Dagbladet” atacurile londoneze sunt extrem de dezaprobatate de desfășurarea operațiilor invazie dela Nettuno. Un critic militar londonez a declarat, anunță ziarul suedez, că în baza experienței ultimei debarcări din Italia trebuie să se schimbe întreaga tehnică de debarcare. S'a stabilit că oricât de intensiv ar fi bombardamentul nu poate opri sosirea la locul de debarcare a unor puternice unități.

Un fiasco eventual al mării invazii care o pregătește Anglia, ar arăta că s'a sine consecințe enorme. De altfel s'a spus că Newyork ineficacitatea debarcării ar fi produs o umire fără margini.

Teroarea aeriană nu va determina Finlanda să capituleze

HELSINKI, 14 (tp). — Ziarul finlandez „Karajala” stabilește în arhivele fond de astăzi că poporul finlandez, care este somat de cei din afară să capituleze nu va capitula nici din cauza teroarei aeriene. Nici un popor care este sătos și se bucură de o mare vitalitate șiie să se apere nu poate fi silit să capituleze și să schimbe ațitudine. Teroarea aeriană nu are alt efect decât să dea leasă puterea de rezistență a poporului respectiv.

Fiul dlui Harry Hopkins și-a găsit moartea în luptele din insulele Marshall

GENEVA, 14 (Rador) — După cum amintim serviciul britanic de informații d. Roosevelt a anunțat pe d. Harry Hopkins șeful distribuției materialului de război din Statul Major anglo-american că fiul său Ștephan Hopkins și-a găsit moartea în luptele din insulele Marshall.

Marina comercială americană a pierdut 6501 marinari

GENEVA, 14. După cum amintim Washington serviciul britanic de informații a comunicat oficial că pierderile membrilor ai marinei de comerț americane dela 27 Sept. 1941 până la 1 Febr. 1944 sunt de 6501 marinari.

Partizanii au împiedecat desfășurarea matchului de fotbal între Croația-Ungaria la Zagreb

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: Din Zagreb se anunță că matchul de fotbal dintre Ungaria și Croația a fost amânat pentru că echipa ungară a fost împiedecată de partizani să ajungă în timp la Zagreb. Trenul în care se aflau jucătorii unguri a așteptat Sâmbătă după amiază și noaptea următoare în stația Brod, până când s'a terminat lupta cu partizanii care ocupaseră linia ferată între Brod și Zagreb.